

Wzorzec średniowiecznego władcy

Kronika polska Galla Anonima

Historiografia średniowieczna – kroniki Galla Anonima, Wincentego Kadłubka i Jana Długosza

Kronika

typowy dla średniowiecznej historiografii utwór zawierający opis wydarzeń w układzie chronologicznym.

Łączy elementy wiedzy historycznej z fikcją literacką oraz tendencjami politycznymi, moralizatorskimi (pouczenia) lub panegirycznymi (pochwalnymi).

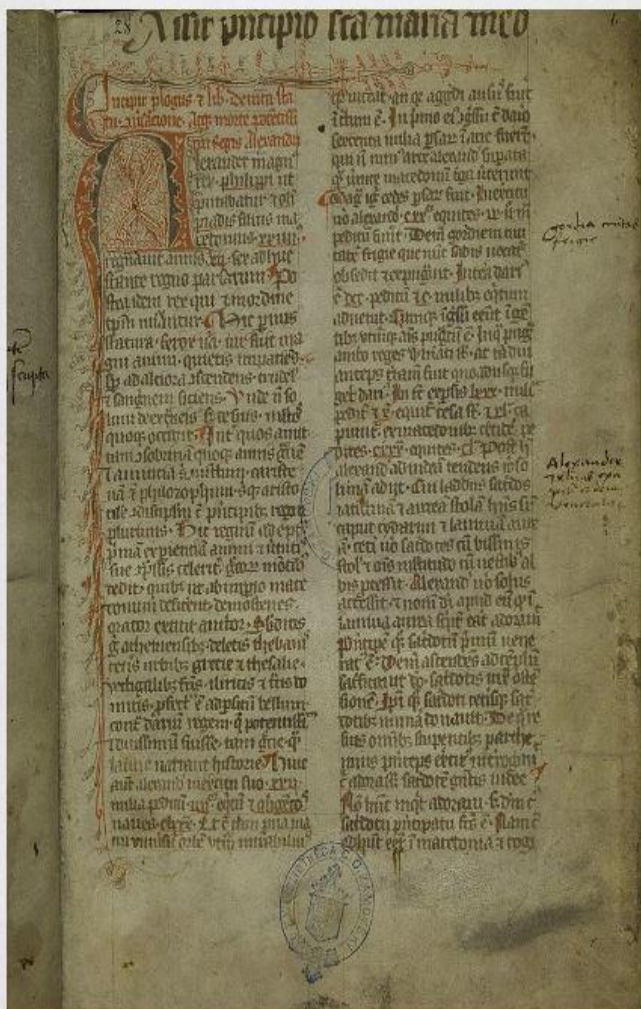
Historiografia

nazwa obejmująca gatunki o treści historycznej, np. kroniki, gesta - opis czynów sławnej osoby.

W średniowiecznej Europie dziejopisarstwo bujnie się rozwijało. Kronikarze pisali dzieła jako zlecenia królów, możnowładców i dostojników kościelnych. Przedstawiali ich w sposób subiektywny i panegiryczny, czyli przesadnie ich wychwalając. Dlatego kroniki średniowieczne nie są zawsze rzetelnym źródłem wiedzy historycznej.

Kronika polska Galla Anonima

Najstarszy zachowany rękopis Kroniki polskiej Galla Anonima.

1. Informacje o autorze.

Gall Anonim (II poł. XI - I poł. XII w.)

- mnich, człowiek wykształcony,
- na pewno nie był Polakiem, sam siebie nazywał pielgrzymem albo wygnańcem,
- być może pochodził z klasztoru św. Idziego w Prowansji (Francja)- stąd nadany mu w XVI w. przydomek Gall (w czasach rzymskich tereny francuskie nazywano Galią),
- przybył do Polski z Węgier,
- związany z dworem Bolesława Krzywoustego, na którego zlecenie spisał dzieje Polski od czasów legendarnych aż do 1116 r.

2. Kronika polska (Kronika i czyny książąt, czyli władców polskich).

- pierwsze polskie dzieło historyczne, napisane po łacinie,
- kronika powstawała najprawdopodobniej w latach 1112-1116 na zamówienie ówczesnego króla Polski Bolesława Krzywoustego,
- obejmuje dzieje państwa od czasów legendarnych do 1116 r.,
- autor skupia się przede wszystkim na dokonaniach Bolesława Krzywoustego, ale wiele miejsca poświęca też jego potomkom - Bolesławowi Chrobremu oraz Bolesławowi Śmiałemu (stąd też dzieło określa się mianem "kroniki trzech Bolesławów",
- sposób przedstawienia władców miał służyć ich idealizacji,

Wzorzec średniowiecznego władcy

Broni chrześcijaństwa i szerzy chrześcijaństwo

- ❑ troszczy się o kraj i o poddanych
- ❑ dobry rycerz
- ❑ dobry chrześcijanin (miłosierny)
- ❑ sprawiedliwy i wyrozumiały
- ❑ bronił granic
- ❑ szybkość podejmowania trudnych decyzji
- ❑ dobro ogółu przedkłada nad dobro własne

Obejrzyj

- <https://scholaris.pl/resources/run/id/5463>
1